

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет української філології та журналістики
Кафедра української мови

Дипломна робота
магістра

з теми: **ІДЮСТИЛЬ АРКАДІЯ ЛЮБЧЕНКА**
(НА МАТЕРІАЛІ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ)

Виконала: студентка 2 курсу групи
Ukrb1–M18z
спеціальності 014 Середня освіта
(Українська мова і література)
Покалюк Вікторія Олегівна

Керівник: Ладиняк Н.Б., кандидат
філологічних наук, доцент кафедри
української мови

Рецензент: Галайбіда О.В., кандидат
філологічних наук, доцент, завідувач
кафедри української мови

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІДІОСТИЛЮ	
В СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ.....	9
1.1. Поняття про ідіостиль та ідіолект	9
1.2. Мовна картина світу та мовна особистість у проекції ідіостилю письменника	14
1.3. Чинники формування мовної особистості Аркадія Любченка	25
РОЗДІЛ 2. МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ІДІОСТИЛЮ	
ПИСЬМЕННИКА.....	34
2.1. Лінгвістичний аналіз художнього тексту й ідіостилю як складника його стилістичної системи.....	34
2.2. Методи дослідження художнього тексту	40
РОЗДІЛ 3. ЛЕКСИЧНІ ТА СИНТАКСИЧНІ МАРКЕРИ ІДІОСТИЛЮ	
АРКАДІЯ ЛЮБЧЕНКА	44
3.1. Лексико-стилістичні особливості художнього мовлення письменника.....	44
3.1.1. Емоційно-забарвлена лексика.....	44
3.1.2. Метафори в художньому мовленні Аркадія Любченка	48
3.1.3 Порівняння як репрезентанти ідіостилю письменника	53
3.1.4. Авторські неологізми в художньому мовленні Аркадія Любченка	56
3.2. Стилiстичний синтаксис художнього мовлення Аркадія Любченка.....	64
3.2.1. Повтор як домінуючий прийом у художніх творах письменника	64
3.2.2. Засоби експресивного синтаксису в художньому мовленні	71
3.2.3. Порухення послiдовностi компонентiв речення з метою експресивностi.....	77

3.2.4. Графічне та пунктуаційне оформлення художніх текстів Аркадія Любченка як стилістичний прийом.....	81
ВИСНОВКИ.....	87
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	93
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ.....	102

ВСТУП

Багатовимірність сучасного світу має художнє мовообразне відображення у творах національної літератури кожного народу. Яскраво й виразно це відбувається через характерні поетичні стильові форми, які є зовнішніми виявами внутрішнього світоглядного й естетичного потенціалу автора [64, с. 3].

Проблема вивчення мовного стилю відомих майстрів слова й до сьогодні є в центрі уваги сучасного мовознавства, бо ці майстри – репрезентанти самобутнього мовомислення народу – мають особисті лексичні пріоритети, авторські деривати, оригінальні синтаксичні конструкції, переосмислені мовні символи, нестандартні стилістичні конструкції тощо. Н. М. Сологуб зазначає, що «письменник, з одного боку, розбудовує національну мову, виявляє її приховані здатності, і його словник з авторськими «прирощеннями» смислу ніби протистоїть понятійному значенню багатьох загальноприйнятих слів і сполучень, з другого – видобуваються ці «прирощення» з тієї мови, якою пише письменник. Свіжість, нетрафаретність використання мовних засобів у майстра слова поєднується завжди з глибиною проникнення у загальні потенції мови» [80, с. 17].

Індивідуальність авторського стилю полягає у сформованості специфічної сукупності авторських стилістичних прийомів, йому притаманний певний принцип відбору і комбінації різних мовних засобів та їх трансформацій у запропонованій автором концепції. Індивідуальний авторський стиль передбачає вербальну форму вираження індивідуально бажаних автором мовних засобів та їх граматичних та лексичних значень [33]. Вивчення індивідуальної авторської стилістики – це дослідження авторського вибору мовних засобів, задуму і його виконання, втілених у текст.

Індивідуальний стиль як термін у широкому розумінні – це сукупність глибинних механізмів створення текстового простору певним автором, які відрізняють його від інших [95]. Проте науковці розрізняють літературознавчий та лінгвістичний аспекти індивідуального стилю. Зокрема літературознавці досліджують стиль письменників на змістовому, сюжетно-композиційному рівнях [16], визначають проблемно-тематичну та жанрово-композиційну своєрідність поезії і прози того чи того письменника у її зв'язках з ідейно-художніми процесами української літератури [62]. Коли йдеться про індивідуальний стиль у лінгвістичному аспекті, здебільшого послуговуються терміном «ідіостиль», який пов'язують із системою мовностилістичних засобів, притаманних творчій манері певної мовної особистості автора. Такої думки дотримуються науковці І. К. Білодід [10, 11], С. Я. Єрмоленко [40, с. 42], Н. М. Сологуб [80, 81, 82], В. В. Виноградов [20], А. К. Жовківський, В. П. Григор'єв [30] та інші. Об'єктом їх аналізу стає мовотворчість письменників. За допомогою слова «вперше людина творить свою думку» [94, с. 219]. Відповідно до цього мова є засобом не лише вираження вже готової думки, а її створення. «Духу без мови не буває, бо він створюється за допомогою мови, і мова в цьому є перша за часом подія» [94, с. 219].

Актуальність нашої роботи полягає в тому, що в ній уперше в українському мовознавстві комплексно досліджено ідіостиль письменника Аркадія Любченка, який ще не був предметом окремого ґрунтовного лінгвостилістичного аналізу.

На сьогодні існує чимало досліджень творчого доробку Аркадія Любченка, які здійснили вітчизняні та еміграційні літературознавці (В. Агеєва, Ю. Барабаш, Г. Костюк, І. Михайлин, М. Наєнко, Л. Пізнюк, Ю. Шерех та ін.). Однак їх наукові розвідки не охоплюють усіх особливостей ідіостилу письменника, зокрема мало проаналізованою є мова його творів. Є лише поодинокі статті О. В. Галайбіді [25], Н. Дужик [35], С. Є. Ігнатієвої [42], Ю. І. Калашника [43], Н. Б. Ладияк [51,52], І. Мариненко [57],

Я. Я. Полфьорова [68]. Однак комплексного дослідження мовотворчості Аркадія Любченка, зокрема й художньої, досі немає в українському мовознавстві.

Об'єкт дослідження – мова прозових художніх творів Аркадія Любченка.

Предметом дослідження є індивідуально-авторські метафори художнього мовлення Аркадія Любченка як складники авторської картини світу, авторські новотвори, а також синтаксис його прозового художнього мовлення.

Мета нашого дослідження – встановити особливості індивідуального стилю Аркадія Любченка через виявлення специфіки лексики, авторських метафор, засобів словотвору та синтаксичних особливостей прозового художнього мовлення, що дасть змогу визначити місце письменника в мовно-літературному процесі ХХ ст.

Метою роботи окреслено такі **завдання**:

- 1) з'ясувати зміст понять про ідіостиль, ідіолект,
- 2) здійснити аналіз ідіостилю Аркадія Любченка, виявивши зв'язок між мовою творів письменника та його світобаченням;
- 3) встановити особливості творення індивідуально-авторських метафор у художньому мовленні;
- 4) схарактеризувати засоби авторського словотворення;
- 5) проаналізувати синтаксис художнього прозового мовлення Аркадія Любченка.

У роботі застосовано такі **методи дослідження**:

- *описовий метод* – описано загальні питання, які необхідні для розуміння і пояснення метафор, синтаксису художньої прози;
- *метод спостереження та аналізу* – здійснено роботу з виявлення метафор та їх вилученням із художніх творів Аркадія Любченка; вивчено особливості авторських метафор, концептів, синтаксису художньої прози, встановлено їх закономірності та відмінності;

- *метод інтерпретування* – декодовано факти художньої мови та встановлено їх значення у тексті;

- *метод текстового розгортання* – з'ясовано семантику метафоричних структур для виявлення змісту складних метафор та синтаксичних конструкцій.

Джерельною базою роботи обрано тексти прозових художніх творів Аркадія Любченка, вміщених у виданнях: Любченко А. Вибрані твори / Аркадій Любченко; передм. Л. Пізнюк. Київ: Смолоскип, 1999. 520 с.; Любченко А. Вертеп (повість). Оповідання. Щоденник / авт. передм., комент., приміт. І. Л. Михалин. Харків: Основа, 2005. 464

Теоретичне значення. Дослідження є внеском у розвиток лінгвостилістики, теорії художнього тексту та ідіостилю письменника. Розкрито специфіку індивідуально-авторських метафор, а також особливості синтаксису прозового художнього мовлення.

Практичне значення. Результати дослідження можуть бути використані у практиці викладання курсу стилістики української мови у закладах вищої освіти, у створенні спецкурсів з проблем лінгвістичного аналізу художнього тексту, подальших дослідженнях ідіостилю Аркадія Любченка.

Апробація роботи. Основні положення та результати дослідження обговорювались на звітній науковій конференції студентів і магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (24–25 квітня 2019 року, Кам'янець-Подільський), заочній Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів та молодих учених «Дискурс у колі антропоцентричних наук: загальнолінгвістичні та прикладні аспекти» (28 березня 2019 року, Миколаїв).

Публікації. Основні теоретичні положення і результати дослідження викладено в 1 одноосібній статті «Експресивний синтаксис художнього мовлення Аркадія Любченка» (*Збірник наукових праць студентів та магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені*

Івана Огієнка. Філологічні науки / [редкол.: Б. О. Коваленко (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, інформаційно-видавничий відділ, 2019. Вип. 12. С. 21–25).

Структура й обсяг роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури (97 позицій) та списку джерел ілюстративного матеріалу (2 позиції). Основний обсяг – 92 сторінок.

ВИСНОВКИ

Мова розкриває внутрішній світ автора, його світогляд та філософську концепцію. Індивідуальний стиль письма відбиває особливості характеру, естетичного освоєння світу митцем. Здатність письменника засобами мови виявляти власне ставлення до світу, впливати на свого читача є один з невід'ємних аспектів у загальній концепції особистості автора. Мовний рівень літературного твору становить складник його художньої структури.

Функційні, зображальні властивості окремих слів, зворотів, речень є важливими не лише для розуміння змісту твору, а й для усвідомлення особливостей творчого почерку його автора.

Для позначення сукупності характерних мовних рис творчості певного письменника в сучасній лінгвостилістиці вживають терміни «ідіостиль», «ідіолект», «індивідуальний стиль», «мовна особистість». Між поняттями ідіолекту та ідіостилю тонка диференційна межа. Ідіолект є складником індивідуального стилю, власне ідіостилю письменника. Ідіостиль, з погляду лінгвістики, – індивідуальний стиль, сукупність мовних стильових особливостей, притаманних мовотворчості письменника. Він виявляється у доборі виражальних засобів, які відбивають мовну картину світу митця. Мовна особистість – явище соціальне, однак їй властивий індивідуальний аспект: вона існує в просторі культури, яка відображена в загальнонаціональній мові, у формах суспільної свідомості і водночас є носієм лише її притаманних мовних характеристик. Індивідуальний стиль автора становить багаторівневий та багатовимірний вияв мовної особистості

Ідіостиль Аркадія Любченка є одним із складників художнього стилю української літературної мови поч. ХХ ст., він мало досліджений, тому становить значний інтерес для лінгвістичного аналізу. Мовна особистість письменника сприяла розвою мовного-літературного процесу цього періоду,

створивши самотню мовну картину світу. Мова його художніх прозових творів має особливі, естетично мотивовані мовно-виражальні засоби.

В ідіостилі письменника спостережено поєднання засобів національної (української) мови та авторських новотворів, що відбито в особливостях мовотворчості Аркадія Любченка на лексичному, морфемному, синтаксичному та стилістичному рівнях мови.

Засобом експресивності художнього мовлення Аркадія Любченка слугує емоційно-забарвлена лексика, до складу якої належать: 1) слова, які відбивають певні почуття і містять емоційний елемент в основному своєму значенні (найпродуктивніша група): *тихенько, сердешно; поганий; щастити, ненавидіти*; 2) слова на позначення характеристик, рис вдачі персонажів, які переважно містять негативні конотації: *бузувір, урвихвіст, скупердяй, «цицькун»*; 3) слова, які виявляють якісну оцінку явищ дійсності, різноманітних предметів, осіб, а також стану й почуттів людини: *облізла (шкапа), безславна (смерть), благородна (комедія), прокляті (діла)*; 4) слова-прізвиська: *полтавська галушка*.

Компонентами назви окремих творів письменника є емоційно-забарвлені слова з позитивною або негативною конотацією, яка відбита в семантиці прикметників («Тихий хутір», «Із темного передпокою») та іменників-субстантивованих прикметників («Чужі», «Нечистий»).

Структурно-семантична специфіка метафор, які спостережено в ідіостилі Аркадія Любченка, відбиває особливості філософського осмислення письменником суспільно-політичних подій поч. ХХ ст.: митця хвилювала доля людини, її внутрішній світ у буремний революційний час. Це зреалізовано в авторській мовній картині світу, відображено в його творах за допомогою лексичних одиниць образної системи української мови. Метафоризація відбувається на основі певних асоціацій, вона спрямована на створення асоціативної символіки. Оригінальні авторські метафори у творах Аркадія Любченка творяться на основі асоціацій запахів: *пахне яблунева заметіль, пахне сонце!, стоянка пахла небезпекою*.

Численну групу метафор утворюють сполуки, у яких семантичне ядро становлять кольороназви. Для ідіостилю письменника характерні метафори з актуалізованою семантикою кольорів, виражених прикметниками: контрастування *чорного, білого, червоного*; поєднання теплих і холодних кольорів – *жовтого, зеленого, блакитного, золотистого*, або їхня відсутність – *прозорий*.

До засобів художньої образності у прозових творах Аркадія Любченка належать також порівняння. На основі семантики імені суб'єкта порівняння та об'єкта порівняння класифіковано порівняльні конструкції, які функціонують у художньому мовленні Аркадія Любченка: 1) лексико-семантична порівняльна модель «людина – тварина» (найпродуктивніша); 2) лексико-семантична порівняльна модель «людина – людина», яка виявляє позицію автора щодо зовнішніх і внутрішніх ознак суб'єкта порівняння; 3) Лексико-семантична порівняльна модель «людина – природа», що відбиває зіставлення людини з видовими складниками порівняльної моделі («атмосферні явища», рослинний світ»). 4) лексико-семантична порівняльна модель «людина – предметний світ». Продуктивним в ідіостилі митця класом порівнянь з погляду граматичної будови є «орудний порівняння»: *цвіркуном, курявою, юнаком, стеблинкою, листям*.

Неологічний словник Аркадія Любченка утворюють переважальні за частиномовною належністю прикметникові, дієслівні та прислівникові неолексеми. Іменникові неологізми класифіковано за лексико-граматичними групами:

1) назви осіб за: а) видом діяльності, родом занять (*шутульник, надсилач, поет-творець*); б) внутрішніми якостями (рисами характеру) та психологічними властивостями (*цицькун, урвихвіст, боягуз-музика*); в) зовнішнім виглядом, портретними характеристиками (*жучки-очі, вуглики-очі, кирпоносик, кучерки*); г) національністю, соціальним станом: *дружина-халлушечка, поет-інтелігент*; д) політичними уподобаннями, поглядами, переважно з негативною конотацією (*петлюрчик, більшовики-бузувіри*);

міжособистісними стосунками, ставленням до інших людей (*уподобанець, ворог-хижак*);

2) іменники-неологізми з абстрактним значенням: а) назви психічних станів (*недомисленість, незневольність, самопоглиблення, сум'ятність, щемітність, зверхтерпіння, мітинговість*); б) назви психічних властивостей та особливостей характеру (*зосередкованість, гульливість, уява-думка, самозаховання, шалапутя*); в) назви дій та рухів, процесів і способів виконання (*дихтіння, уверт, перевій, чутоба, погойдливість, клубкування, палахтіння, смокіт, скління*); назви звуків, звукових виявів дій, рухів та процесів (*гуль-галас, стукотнява*); назви явищ природи тощо (*сонцевій, зеленосік, вітер-хуртеча, похолодь, протінь, дощовиння, шибеник-вітер*).

3) іменники з конкретно-предметним значенням: назви рослин; тварин (*клен-красень; гривун*).

Продуктивними виявилися моделі творення назв осіб за допомогою суфіксів -ач, -ець, -ник, -ун та словоскладання (юкстапозиція); абстрактних іменників – суфіксів -нн(я), -енн(я), -анн(я), -ість та словоскладання, меншою мірою, -об(а), -изн(а), -инн(я). Непродуктивними є суфіксальний та суфіксально-префіксальний способи словотвору.

Дослідження синтаксису художнього творів є важливим аспектом у системі комплексного аналізу індивідуального стилю Аркадія Любченка: синтаксис твору підпорядкований глибинному смислові та авторській позиції. Він найбільш безпосередньо відбиває оригінальний його ідіостиль, що є виявом гармонії індивідуальності митця та загального досвіду його попередників і сучасників. Мова художнього тексту використовує особливості граматичної будови національної мови. Цілеспрямоване використання засобів загальноновживаної мови, їхня художня трансформація у процесі мовотворчості формують нові значення мовних одиниць.

Стилістичні властивості синтаксичних одиниць мови є своєрідними різновидами актуалізації форми висловлення, підсилюють експресивну сторону тексту, є компонентами його структури, виявляються у

послідовному чи контрастному описі явищ дійсності, діяльності і вчинків людей. Письменник змальовує події і факти під певним кутом зору, виділяючи ті або ті риси.

Аркадій Любченко використовує різнобарвну палітру стилістичних ресурсів для більшої експресивності, емоційності художнього мовлення, деталізації та досягнення семантичної глибини висловлення.

В експресивній оповіді Аркадія Любченка домінує тенденція до змістового розвантаження простого речення, вияв його глибини в інших видах компресії, творяться парцеляція, еліпсис, синтаксична неповнота конструкцій. За їх допомогою досягається особлива, економна форма передавання інформації; замість одного цілісного речення виділяються два й більше висловлення, що підвищують комунікативні та функціональні можливості всієї експресивної конструкції порівняно з її «початковим» синтаксичним варіантом.

Домінувальним художнім засобом індивідуально-авторського естетичного та емоційного освоєння дійсності в художній прозі Аркадія Любченка є синтаксичний повтор. Повтори конденсують авторську думку; вони є своєрідними смисловими і ритмічними скріпами, які підсилюють цілісність твору.

Анафора як різновид повтору увиразнює текст і є засобом передавання бажань, переживань персонажів. Завдяки анафоричному повтору збільшується семантичний обсяг мовних одиниць, вносяться у висловлення нові художньо-образні відтінки. Епіфора, як і анафора, творить виразний художньо-стильовий ефект, підсилює значення повторюваного мовного елемента.

Речення з інверсованим порядком компонентів, синтаксичні повтори надають мовленню письменника схвильованого, емоційного характеру, активізують мислення читача в процесі сприймання ним як зображуваного загалом, так і кожної окремої художньої деталі.

Виділяючи ключові поняття тексту, підтримуючи певні смислові асоціації, повтор впливає на адресата мовлення (читача). Оригінальний індивідуальний синтаксис Аркадія Любченка спирається на зображальні можливості літературного синтаксису. Мова творів засвідчує, що особистість письменника виявляє себе не лише в слові, а й у синтаксичному оформленні думки, авторській модальності оповіді.

Графічне оформлення текстів новел та оповідань письменника стилістично обумовлене: окрім формальної функції (власне текстового оформлення), система графічних засобів пов'язана зі змістом і розширює семантику висловлення додатковими конотаціями, емоційними відтінками.

Перспективи нашого дослідження передбачають подальший аналіз мовотворчості Аркадія Любченка, а також інших українських письменників поч. ХХ ст. на значному за обсягом фактичному матеріалі, що дало б змогу встановити особливості індивідуального стилю представників різних літературних течій і напрямків цього періоду, засвідчило б розвиток української літературної мови на певному етапі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Амосова Н. Н. Слово и контекст. *Очерки по лексикологии, фразеологии и стилистике*: учен. зап ЛГУ. Ленинград: Изд-во Ленинград. гос. ун-та, 1958. Т. 243. Вып. 42. Ч. 2. С. 3–23.
2. Андрущенко Т. І. Естетичне як соціокультурний феномен (філософсько-історичний аналіз): автореф. дис. ... д-ра філософських наук: спец. 09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії. Львів, 2008. 32 с.
3. Арнольд И. В. Стилистика. Современный английский язык: учебник для вузов. 8-е изд., испр. и доп. Москва: Флинта: Наука, 2006. 384 с.
4. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка: (Стилистика декодирования). 3-е изд. Москва: Просвещение, 1990. 300 с.
5. Ахманова О. С. Словарь лингвистических терминов. Москва: Советская энциклопедия, 1966. 608 с.
6. Бахтин М. М. Эстетика словесного творчества. Москва: Искусство, 1986. 445 с.
7. Бахтин М. М. Формы времени и хронотопа в романе. Очерки по исторической поэтике. *Литературно-критические статьи*. Москва: Искусство, 1986. С. 234–407.
8. Белл Р. Т. Социолингвистика: цели, методы и проблемы. Москва: Международные отношения, 1980. 320 с.
9. Белова Н.А. Филологический анализ художественного текста: реализация интеграции лингвистического и литературоведческого подходов в школе: учеб-метод. пособ. 2-е изд., перераб. и доп. Саранск: Мордов. гос. ун-т, 2008. 205 с.
10. Білодід І. К. Мова і стиль роману «Вершники» Ю. Яновського. Київ: Видавництво АН УРСР, 1955. 129 с.
11. Білодід І. К. Мова творів Олександра Довженко (збірка «Зачарована Десна»). Київ: Вид-во АН УРСР, 1959. 129 с.

12. Богин Г. И. Модель языковой личности в ее отношении к разновидностям текстов : автореф. дисс. ... докт. филол. наук: 10.02.19 – теория языка. Ленинград, 1984. 31 с.
13. Болотнова Н. С. Коммуникативная стилистика текста: словарь-тезаурус. Москва: Флинта: Наука, 2009. 384 с.
14. Болотнова Н. С. Коммуникативная стилистика художественного текста: лексическая структура и идиостиль. Томск: Изд-во Том. гос. пед. ун-та, 2001. 331 с.
15. Бондаренко А. І. Художній текст в інтерпретаційному вимірі (лінгвостилістичний аспект): посібник. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2008. 226 с.
16. Бурлакова І. В. Творчість Уласа Самчука. Проблеми індивідуального стилю : автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.01 – українська література. Харків, 2001. 19 с.
17. Ващенко В.С. Стилiстичні явища в українській мові: у 2 ч. Харків: Вид-во Харків. ун-ту, Ч. 1. 1958. 228 с.
18. Вежбицкая А. Язык. Культура. Познание / пер. с англ.; отв. ред. М. А. Кронгауз, вступ. ст. Е. В. Падучевой. Москва: Русские словари, 1996. 416 с.
19. Виноградов В. В. О языке художественной литературы. Москва: Гос. изд-во художественной литературы, 1959. 654 с.
20. Виноградов В. В. О языке художественной прозы. Москва: Высшая школа, 1980. 340 с.
21. Виноградов В. В. Проблемы русской стилистики. Москва: Высшая школа, 1981. 320 с.
22. Виноградов В. В. Стилистика. Теория поэтической речи. Поэтика. Москва: Издательство Академии Наук СССР, 1963. 253 с.
23. Вихованець І. Р., Городенська К. Г. Теоретична морфологія української мови: академічна граматики. Київ: Пульсари, 2004. 398 с.

24. Вільчинська Т. Структурно-стилістичні особливості порівняльних конструкцій як механізму інтерпретації мовної картини світу у поетичному ідіолекті Т. Шевченка. *Збірник наукових праць Чернівецького національного університету*. Серія: слов'янська філологія. Чернівці, 2009. С. 349–354.
25. Галайбіда О. В. Вставлені конструкції в українському художньому тексті: автореф. дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.01 – українська мова. Київ, 2009. 20 с.
26. Галкина-Федорук Е. М. Об экспрессивности и эмоциональности в языке. *Сборник статей по языкознанию* / проф. МГУ акад. В. В. Виноградову. Москва, 1958. С. 103–124.
27. Гіков Л. В. Особливості вживання лексико-граматичних і лексичних одиниць в авторському стилі (на матеріалі німецької художньої прози) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 – германські мови. Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2003. 20 с.
28. Головченко Н. І. Література модернізму: художній стиль, методика вивчення: навч. посібник. Київ: Освіта України, 2011. 236 с.
29. Голубовська І. О. Етнічні особливості мовних картин світу. Київ: Логос, 2004. 284 с.
30. Григорьев В. П. Грамматика идиостиля. Москва: Наука, 1983. 222 с.
31. Гудков Д. Б. Межкультурная коммуникация: проблемы обучения. Москва: Изд-во Моск. ун-та, 2000. 120 с.
32. Дегтярьова І. О. Стилістичний синтаксис української постмодерністської прози. *Українська мова*. Київ, 2009. № 3. С. 27–38.
33. Дідух Х. І. Ідіостиль як відображення авторської картини світу. URL: http://www.rusnauka.com/15_NNM_2012/Philologia/2_111114.doc.htm. (дата звернення: 17.11.2019).
34. Домилівська Л. В. Мовний світ Юрія Яновського : монографія / за ред. Л. І. Шевченко. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2011. 196 с.

35. Дужик Н. Орнаментальні засоби новелістики Миколи Хвильового. *Культура мови на щодень*. URL: http://www.kulturamovy.org.ua/КМ/index1_la.htm (дата звернення: 10.10.2019).
36. Ефимов А. И. Стилистика художественной речи. Москва: Моск. Государ. Ун-тет, 1957. 448 с.
37. Ефімов Л.П. Стилiстика англiйської мови. Вінниця: Нова книга, 2004. 240 с.
38. Єрмоленко С. Я., Бибик С. П., Тодор О. Г. Українська мова: короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів. Київ: Либідь, 2001. 222 с.
39. Єрмоленко С. Я. Методи стилістичних досліджень. *Українська лінгвостилістика ХХ – початку ХХІ ст.: система понять і бібліографічні джерела*. Київ: Грамота, 2007. С. 13–17.
40. Єрмоленко С. Я. Мовно-естетичні знаки української культури: монографія. Київ: Інститут української мови НАН України, 2009. 352 с.
41. Єрмоленко С. Я. Нариси з української словесності: (стилістика та культура мови). Київ: Довіра, 1999. 431 с.
42. Ігнат'єва С. Є. Аксіологічне коло Аркадія Любченка. *Лінгвістика*. 2011. № 1 (22). С. 180–186.
43. Калашник Ю. І. Синтаксична організація речень із ключовими словообразами в прозових творах Аркадія Любченка. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. Серія: філологія. № 989. Харків: Видавничий відділ ХНУ, 2012. Вип. 63. С. 104–109.
44. Карасик В. И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс. Волгоград: Перемена, 2002. 477 с.
45. Караулов Ю. Н. Русский язык и языковая личность. 6-е изд. Москва: Изд-во ЛКИ, 2007. 264 с.
46. Красных В. В. Коммуникативный акт и его структура. *Функциональные исследования*: сб. ст. по лингвистике. Москва, 1997. Вып. 4. С. 43–44.

47. Кубрякова Е. С. Роль словообразования в формировании языковой картины мира. *Роль человеческого фактора в языке: язык и картина мира*. Москва: Наука, 1988. С. 142–172.
48. Кухаренко В. А. Интерпритация текста: учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по спец. № 2103 «Иностр. языки». 2-е изд., перераб. Москва: Просвещение, 1988. 192 с.
49. Лавренюк С. Він жив... *Незалежний оглядач*. Київ, 1990. №1. С. 38–39.
50. Леденева В. В. Идиостиль (к уточнению понятия). *Филологические науки*. 2001. № 5. С. 36–41.
51. Ладиняк Н.Б. Естетична функція синтаксису прози Івана Багряного: монографія. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2012. 168 с.
52. Ладиняк Н. Б. Повтор як домінувальний образний засіб орнаментальної прози Аркадія Любченка. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки*. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2012. Вип. 29. С. 44–46.
53. Леонтьев А. А. Внутренняя речь и процессы грамматического порождения высказывания. *Вопросы порождения речи и обучения языку*. Москва: МГУ, 1967. С. 6–16.
54. Линвар О. Лінгвостилістичний аналіз художнього тексту як предмет наукового дослідження. *Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах: зб. наук. пр.* Київ. нац. авіац. ун-ту. Київ, 2015. № 32. С. 60–70.
55. Літературознавчий словник-довідник / Р. Т Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін. Київ: Академія, 1997. 752 с.
56. Мариненко І. Адвербіативи у художньому мовленні Аркадія Любченка. *Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах: збірник наукових праць Інституту повітряного і космічного права та масових*

комунікацій Національного авіаційного університету. Київ: Університет «Україна», 2009. Вип. 18. Ч. 2. С. 113–120.

57. Мариненко Ю. «...І буде радісне осяйне воскресіння»: Штрихи до портрета Аркадія Любченка. *Дивослово*. 2001. № 4. С. 10–14.
58. Марич С. М. Синтаксис Михайла Стельмаха. Складні синтаксичні утворення. Київ: ВІПОЛ, 1999. 382 с.
59. Маслова В. А. Лингвокультурология : учебное пособие. Москва: Академия, 2001. 208 с.
60. Мацько Л. І. Стилїстика української мови: підручник. Київ: Вища шк., 2003. 462 с.
61. Мойсієнко А. К., Бас-Кононенко О. В., Бондаренко В. В. та ін. Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ: Знання, 2013. 340 с.
62. Насмінчук І. А. Проза Марії Матіос : особливості індивідуального стилю : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 – українська література. Івано-Франківськ, 2009. 19 с.
63. Науменко А. М. Блуканина сучасного перекладу : від глухого кута семіотики до глухого кута когнітивної лінгвістики. *Нова філологія*. Запоріжжя : ЗДУ, 2003. №3 (18). С. 105–350.
64. Ніконова В. Г. Концептуальне поле «світ людини» у трагедіях Шекспіра. URL: <http://shakespeare.zp.ua/texts.item.104/2> (дата звернення: 25.11.2019).
65. Новиков Л. А. Художественный текст и его анализ. Москва: Рус. яз., 1988. 304 с.
66. Ортега и Гассет Х. Эссе на эстетические темы в форме предисловия. *Вопросы философии*. Москва: Наука, 1994. № 11. С. 145–154.
67. Подоляк Л. Г., Юрченко В. І. Психологія вищої школи. Київ: ТОВ «Філ-студія», 2006. 320 с.

68. Полфьоров Я. Я. Звукові і музичні елементи в творах українських прозаїків: А. Любченко. Харків: ДВУ, 1929. Кн. 1. Звукове оточення. Евфонія. Фрагменти ритму. Установка. 85 с.
69. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови: підручник. Київ: Либідь, 1993. 248 с.
70. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови. 3-тє вид., перероб. і доп. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2000. 248 с.
71. Попова З., Стернин И. Язык и национальная картина мира. Воронеж: Истоки, 2002. 59 с.
72. Поспелов Г. Н. Теория литературы. Москва: ВШ, 1978. 351 с.
73. Потебня А. А. Символ и миф в народной культуре : собр. тр. / сост., подгот. текстов, ст., коммент. А. П. Топорков. Москва: Лабиринт, 2000. 480 с.
74. Россман В. Техники пунктуации: знак препинания как философский метод. *Вопросы философии*. 2003. № 4. С. 68–76.
75. Сасвич І. Г. Комплексна методика виокремлення лінгвокультурних домінант. *Studia philologica*. 2013. Вип. 2. С. 95–99.
76. Северская О. И. Функционально-доминантная модель эволюции художественных систем: от идиолекта к идиостилю. *Поэтика и стилистика*. 1988–1990 гг. Москва: Наука, 1991. С. 146–156.
77. Селіванова О. О. Актуальні напрямки сучасної лінгвістики (аналітичний огляд). Київ: Фітосоціоцентр, 1999. 148 с.
78. Сквиря: сторінки історії / за ред. В. І. Цимбалюка. 2-ге вид. Біла Церква, 2003. 411 с.
79. Солганик Г. Я. Стилїстика текста: учеб. пособ. 9-е изд. Москва: Флинта: Наука, 2009. 256 с.
80. Сологуб Н. М. Мовний світ Олеся Гончара. Київ: Наук. думка, 1991. 140 с.
81. Сологуб Н. М. Поняття «індивідуальний стиль письменника» в контексті сучасної лінгвістики. *Науковий вісник Чернівецького університету*.

- Серія: слов'янська філологія. Чернівці: Чернівецький ун-т, 2001. Вип. 117–118. С. 34–39.
82. Сологуб Н. М. Синтаксична організація і ритмічність прози Олеся Гончара (до 80-річчя від дня народження). *Мовознавство*. 1998. № 1. С. 35–40.
83. Стилистический энциклопедический словарь русского языка / под. ред. М. Н. Кожинной. 2-е изд., испр. и доп. Москва: Флинта: Наука, 2006. 696 с.
84. Сучасна українська літературна мова. Стилистика / за заг. ред. акад. І. К. Білодіда. Київ: Наук. думка, 1973. 588 с.
85. Тарасова И. А. Категории когнитивной лингвистики в исследовании идиостиля. *Вестник Самарского государственного университета*. 2004. № 31. С. 163–169.
86. Тарасова И. А. Поэтический идиостиль в когнитивном аспекте: монография. 2-е изд., перераб. Москва: Флинта 2012. 196 с.
87. Тер-Минасова С. Г. Язык и межкультурная коммуникация. Москва: Слово, 2000. 624 с.
88. Тимофеев Л. И. Советская литература : Метод. Силь. Поэтика. Москва: Сов. писатель, 1964. 523 с.
89. Томашевский Б. В. Теория литературы. Поэтика. Москва : Аспект Пресс, 2001. 334 с.
90. Ужченко В. Д. Актуальні питання розвитку української мови: посібник для магістрантів. Луганськ: Альма-матер, 2005. 146 с.
91. Українська мова: енциклопедія. 2-ге вид., зі змінами і доп. Київ: «Українська енциклопедія» імені М. П. Бажана, 2004. 697 с.
92. Цимбалюк В., Плівачук К. Літературна Сквирщина. Сквиря, 1996. 135 с.
93. Чистякова О. С. Лінгвостилістичний аналіз художнього тексту. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія: філологічна. Острог, 2016. № 60. С. 297–299.

94. Шаховский В. И. Категоризация эмоций в лексико-семантической системе языка. Воронеж: Изд-во Воронеж. ун-та, 1987. 190 с.
95. Юріна Ю. М. Ідіостиль О. Теліги. URL: http://phd.znu.edu.ua/page//dis/02_2016/yurina_dis.pdf (дата звернення: 29.11.2019).
96. Юссер М. Социолінгвістика. Киев : Высшая шк., 1987. 273 с.
97. Semino E., Culpeper J. Cognitive Stylistic Approach to Mind Style in Narrative Fiction. *Cognitive Stylistics. Language and Cognition in Text Analysis*. Amsterdam, 2002. P. 95–122. URL: <https://books.google.com.ua/books> (дата звернення: 22.11.2019).

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Любченко А. Вибрані твори / передм. Л. Пізнюк. Київ: Смолоскип, 1999. 520 с.
2. Любченко А. Вертеп (повість). Оповідання. Щоденник / авт. передм., комент., приміт. І. Л. Михалин. Харків: Основа, 2005. 464.